

Hartkorn, vilde een Mand fluge, som han udtrykte sig, en 4, 5 Andre. Men den ærede Rigsdagsmand maa lægge Mærke til, at for det Første skal Bedkommende betale de Giendomme, han vil kjøbe, og maafee betale disse til en temmelig høj Pris, og for det Andet er det, den ærede Rigsdagsmand har anført, netop ikke begrundet i Erfaring. Det er tværtimod begrundet i Erfaringen, at der ikke er nogen stor Tendens til at sammenlægge Giendomme, hvorimod der er langt større Tilbøjelighed til at udstykke, hvilket ogsaa fra flere forskjellige Sider idag er udtalt her i Forsamlingen. Lad os betragte Forholdene paa Landet, som de virkelig gestalte sig, lad os lægge Mærke til, hvorledes det i Birkeligheden gaar til derude, og det vil vise sig, at der næsten daglig finder Udstykning paa Udstykning Sted. Det kan ifølge den naturlige Gang heller ikke vel være anderledes; thi den Mand, der har een, to eller flere Sønner, udstykker sin Gaard i flere forskjellige Parceller, forat disse Sønner kunne faae Noget at virke med, Noget at arbejde paa. Saaledes er Forholdet, og saaledes vil det gaae. Derimod seer man sjældent, at Sammenlægning i nogen væsentlig Grad finder Sted, idetmindste er det ikke min Erfaring, og finder ikke Sted i den Egn, hvor jeg er fra (Sørensen: Paa Morsø maafee!). Den samme ærede Rigsdagsmand udtalte endvidere, at der ikke kunde ventes Andet af Hovedgaardsudstykning end Forpagtninger; det er heller ikke Tilfældet. Den ærede Rigsdagsmand maa undskyldte mig, men det er ikke Tilfældet. Der er mange Hovedgaarde, der blive udstykede uden at overgaae til Forpagtergaarde, uden at blive bortforpagtede (Sørensen: Hvor?). Det er i min Egn og det er flere Steder; men jeg finder ingen Anledning til at give nogen yderligere Betegning. Den samme ærede Rigsdagsmand udtalte yderligere, at Sammenlægningen indtil 20 Tdr. Hartkorn var det meest Apolitiske og meest Ulandøkonomiske, som man kunde tænke sig. Det er efter min Formening en stor complet Bildefarelse; jeg antager og jeg troer, at denne Ansættelse er begrundet, at det er saavel i landøkonomisk som i politisk Henseende et Gode, at der bliver disse saakaldte Mellem-

gaarde fra 12 til 20 Tdr. Hartkorn. Det er allerede idag udtalt, og jeg henholder mig dertil. Hvor er det forøvrigt, at man frygter faa meget Sammenlægningen? Saavidt jeg har kunnet erfare, har navnlig den ærede Rigsdagsmand fra Ringkjøbing Amt, ved den forrige Behandling af Sagen, modsat sig den og gjort sig megen Uleilighed for at faae Sammenlægningsfriheden indskrænket til 12 Tdr. Hartkorn. Men jeg troer dog ikke, at man, navnlig i den Deel af den vestlige Egn af Jylland, behøver at være en saadan Frygt for, at for stor Sammenlægning vil finde Sted. Jeg troer ikke, at man fornødtvis kan tænke sig, at nogen Mand i de Egne, hvor der løber indtil 100 Tdr. Land paa 1 Td. Hartkorn, vil sammenlægge ret mange Tønder Hartkorn til et samlet Brug; jeg troer ikke, at det vil finde Sted, jeg troer ikke, man behøver at frygte derfor. Jeg kan heller ikke rigtig forstaae den Maade, man her gaar frem paa; hvor man i denne Sal vil hen; man vil Frihed i mange forskellige Retninger, man vil t. Ex. Næringsfrihed, og man siger saaledes til Kjøbstadsborgerne: drag ud paa Landet, søg dit Erhverv der, virk der, saavidt dine Evner formaae og din Virksomhed strækker; men i det Samme vil man sige til ham: Du maa dog ikke faae Mere at virke paa, end i det Allerhøieste 12 Tdr. Hartkorn, længere maa din Virksomhed ikke udstrække sig. Det finder jeg aldeles ikke at være consequent og overensstemmende.

J. N. Hansen: Jeg kan meget godt forstaae, at de ærede Medlemmer af Thinget, som ved anden Behandling saa stærkt forsvarede en Sammenlægningsfrihed til 20 Tønder, gjøre det Samme idag. Jeg skal ikke med mange Ord stride imod dem; thi jeg maa indrømme, at det, som den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 7de Valgfreds (C. S. Hansen) for bemærkede som gjældende om Flere, ogsaa gjælder om mig, at jeg nemlig ikke har meget praktisk Kendskab til disse Forhold; men jeg vil holde mig til, at det ærede Thing med 49 Stemmer mod 29 ved anden Behandling erklærede sig for, at man burde blive staaende ved 12 Tdr., og jeg drifter mig ikke til at paastaae, at alle disse 49 skulde mangle prakt-